

SANA FYYSIKOLLE JA INSINÖÖRILLE

Johdanto

Fysiikka ja tekniikka ovat ottaneet valtavia edistysaskeleita. Esimerkkeinä voimakkaasti kehittyvistä fysiikan ja tekniikan alueista mainittakoon energia-, materiaali- ja isotooppitekniikka, kosmologia, avaruustekniikka, mikroelektroniikka, kvantti-optiikka, internet ja tekoäly. Näiden taustalla on perustavaa laatua olevia fysiikan opinkappaleita kuten klassinen mekaniikka, Maxwellin kenttäyhtälöt, erityinen ja yleinen suhteellisuusteoria ja kvanttimekaniikka.

Tieto on valtaa, sanotaan. Mutta kuinka pitkälle se kantaa? Missä määrin tiede ja tekniikka voivat ratkaista ihmiskunnan valtavia ongelmia? Ihminen voi käyttää löytöjään niin hyvään kuin pahaan.

Entä missä määrin voimme löytää varmaa tietoa maailmankaikkeuden alusta ja lopusta – tai sen eri vaiheista? Raamatun tekstien välittämää maailmankuvaa pidetään yleisesti vanhentuneena tieteellisen maailmankuvan rinnalla. Johtaako tämä havainto väistämättä näiden kahden väliseen ristiriitaan – jopa toisen poissulkevan valinnan eteen?

Ihmisellä on toki lupa tutkia ja soveltaa löytöjään käytännön elämään. Tiede ja tekniikka ovat osa ihmiselle annettua tehtävää ”viljellä ja varjella luomakuntaa”. Idullaan tiede on jo Luomiskertomuksessa: Jumala toi eläimet ihmisen eteen, että tämä antaisi niille nimet. Eläinten nimethän ilmaisevat jotakin kantajiensa ominaisuuksista, joiden selville saamiseksi on tehtävä vähintäänkin yksinkertaisia havaintoja. Tiede on saanut ja saa käyttöönsä yhä uusia havaintovälineitä ja uusia teorioita on kehitetty ja kehitetään. Oman itseymmärryksensä mukaisesti tieteellinen tieto on jatkuvasti altis tarkistuksille, ja tekniikkaa päivitetään uusien tieteen tulosten ja keksintöjen myötä.

Raamatun maailmankuva on yksinkertainen, ”arkihavaintoon” perustuva. Raamatun syntyhistorian aikoihin ei ollut mahdollista tehdä havaintoja edistynein välinein, ja tekniikkakin oli yksinkertaista. Kuitenkin vielä tänäkin päivänä voimme esim. katsella tähtitaivasta paljain silmin. Raamatun maailmankuvan onkin oltava yksinkertainen, että kaikkien aikojen ihmiset voisivat saada siitä aineksia uskolleen ilman edistyneitä välineitä tai syvällistä tietoa. Juuri uskoa vartenhan Raamattu on annettu. Sen tehtävänä on vastata ”perimmäisiin kysymyksiin” kuten ihmisen kärsimys, syyllisyys ja kuolemanjälkeinen tila.

Tieteellinen tieto ja Raamattu toimivat siis eri alueilla, eikä niitä voi vertailla samalla mittapuulla. Monilla tieteenaloilla erilaiset rajapinnat ovat merkityksellisiä. Voisivatko tieteellinen tieto ja Raamattu ”lyödä kättä toisilleen”? Tiede, varsinkin luonnontieteet, tutkii maailmankaikkeutta. Sen alku ja loppu on esitetty Raamatussa kirjoitettuna enemmän tai vähemmän myyttisinä kertomuksina, mikä ei kuitenkaan vähennä niiden totuusarvoa. Raamattu, toisin kuin tieteellinen tieto, ei olekaan tarkoitettu selostukseksi siitä, miten kaikki on saanut alkunsa, pysyy voimassa ja lopulta häviää. Tieteellinen tieto vastaa tässä kysymykseen ”miten”, kun taas Raamattu vastaa kysymykseen ”miksi”.

Viimemainittuun kysymykseen löydämme Raamatusta selkeän vastauksen: ”Kristusta varten”. Miten muuten Jeesus olisi voinut sanoa esim.: Katselkaa kedon kukkia ja taivaan lintuja – ja oppikaa Jumalan huolenpidosta. Raamatun tekstit sisältävät yleensäkin runsaasti aineistoa maailmankaikkeuden olioista. Näin kaiken Luoja on jättänyt oman ”kädenjälkensä” kaikkeen luomakuntaan. Myös fysiikan ja tekniikan tulokset ja sovellutukset liittyvät todellisuuteen, jossa me elämme. Ottamatta kantaa millaisen prosessin kautta kaikki on saanut syntynsä, pysyy voimassa tai häviää, myös tieteen ja tekniikan käsitteillä on voitava sanoittaa Raamatun sanomaa.

Jokaisella on oikeus kuulla evankeliumi omalla äidinkielellään. Tämä kirjoitus on johdantona sarjaan kirjoituksiani, jotka on suunnattu erityisesti fysiikan ja tekniikan ammattilaisille tai muuten näiden alojen käsitteitä tunteville - mottona ”fyysikko fyysikolle, insinööri insinöörille”.

Rautalammilla 28.2.2025

Pekka Lehtoviita (ent. Tuovinen)

pastori, tekniikan tohtori